

TRIVSEL PÅ BESÖK

SVERIGES
LJUGAR

En *trotsig publicist*

kliver in i politiken

Bertil Torekull bor i ett rosa hus vid havet, i fiskeläget Brantevik på Österlen. Efter en omfattande journalist-, redaktörs- och publicistkarriär vilas han dock knappast på hanen, sina 83 år till trots. Nu står han inför nästa stora utmaning i livet: Den som heltidspolitiker i Miljöpartiet.

Östersjön ligger ovanligt stilla utanför Bertil Torekulls fönster. Huset har funnits i hans ägo sedan slutet av 1980-talet och efter att ha tillbringat mer eller mindre långa perioder här sedan dess, är detta numera hans permanenta skrivarstuga.

Något som går igen i Bertil Torekulls liv, både privat och yrkesmässigt, är att han inte räds uppbrott och att motstånd skärper hans sinnen. Han beskriver sig själv som en "kreativ, uthållig och besvärlig människa".

Intervjua Gustav

Som journalist och redaktör har han genom åren mött många av maktens stora män, varav han kommit att porträttera och bli vän med några. En av hans senare vänner är dock av yngre snitt: Miljöpartisten Gustav Fridolin. Första gången de stötte på varandra var för fem-sex år sedan, när de satt i samma panel vid ett samtal i en kyrka.

– Gustav uttryckte sig väl och var förbluffande klok, så jag sände honom en av mina böcker och han svarade med att sända mig sin första bok "Blåsta". Jag tyckte om poj-

ken och det han skrev, säger Bertil Torekull.

En ny vänskap tog där och då sin början. Inför valet 2010 föreslog Gustav att Bertil skulle intervjua honom på ett antal kaffe- och bullmöten under valrörelsen.

– Då var det många som frågade mig om jag var miljöpartist. Och jag svarade: Nej, det är jag inte, men jag gillar Fridolin!

När Gustav tre år senare frågade om Bertil kunde tänka sig att kandidera för en plats på partiets riksdagslista svarade han med emfas:

– Är du inte klok, jag är ju lastgammal!

Partimedlem

Men hur det var så blev Bertil partimedlem och invald i Miljöpartiet. Och nu står han på tredje plats på den skånska riksdagslistan och på fjortonde plats inför EU-valet.

– Det har skett tre avgörande ingrepp i mitt liv i år. Jag har gett ut boken "Dansa med vargar", jag har gett bort mina tre vindkraftsföretag till mina tre barn och så nu detta med politiken. Jag har gått med i Miljöpartiet för att jag anser att miljön är den största existentiella

frågan i vår tid. Just nu konsumerar vi mer av vår planet än det finns utrymme för; vi har ingen ansvarskänsla alls för våra barnbarn. Jag skäms och vill göra något åt saken, säger Bertil.

Mor har påverkat

En person som har påverkat Bertil mycket genom livet, både på gott och ont, är hans mor. Precis som många av de tidningsmän och affärsmän som Bertil senare i livet kom att stöta ihop med, bjöd hon på motstånd. Hennes uppföstran var sträng, men Bertil inser i efterhand att det haft sina fördelar. Modern var kommunpolitiskt engagerad i Ronneby, aktiv inom nykterhetsrörelsen och dessutom strängt religiös.

– Det motstånd jag fick hemifrån och den kamp jag utkämpade var mycket nyttig. Det fick mig att vilja fly från brukssamhällets underdanighet och min moders tyranniska godhet. Det har också gjort att jag aldrig varit rädd för uppbrott. Det är självklart lätt att säga när man inte är vare sig fattig, sjuk eller handikappad. Men jag har mycket av trots i mig och ibland har jag längtat lika mycket efter uppbrottet som

efter ett bra jobb, säger han.

Under skoltiden hade Bertil bra betyg i svenska och hade lätt för att såväl tala som skriva. Där fanns lärare som såg och uppmuntrade honom och på hemmaplan kunde han följa sin fars, som till vardags var ingenjör vid Kockums i Ronneby, arbete som lokalreporter för Karlskrona Tidning.

Ingen akademisk examen

Delar av sin gymnasietid bodde Bertil inackorderad i Karlshamn och därefter bodde han aldrig mer hemma. Militärtjänstgöringen ledde till en officersexamen. Någon akademisk examen blev det däremot aldrig.

– Efter lumpen inledde jag en mycket kort och bokstavligen dramatisk karriär som akademiker. Jag läste teoretisk filosofi i Lund under en och en halv termin. Därefter flyttade jag till Uppsala där jag ”till synes” läste, men framför allt ägnade jag min tid åt studentteatern. Slutligen blev jag medlem i nystartade Akademiska journalistklubben, där jag träffade bland andra Herbert Söderström och Anders Ehnmark.

Vargar gav motstånd

Detta blev inledningen till Bertil Torekulls långa karriär som journalist, som gått via ett antal tidningsredaktioner och därefter redaktörsstolar, för att på senare år avslutas som författare. Han startade Dagens Industri och har varit chefredaktör på bland annat Svenska Dagbladet och Östgöta Correspondenten. Han skrev under signaturen ”Mr Trend” i Veckans Affärer”

FOTO: LOTTA SOLDING

– Jag har gått med i Miljöpartiet för att jag anser att miljön är den största existentiella frågan i vår tid. Just nu konsumerar vi mer av vår planet än det finns utrymme för; vi har ingen ansvarskänsla alls för våra barnbarn. Jag skäms och vill göra något åt saken, säger Bertil Torekull.

1965–1989 och var utlandskorrespondent för Bonniers i USA 1967–1968 och i Frankrike 1971–1972.

Bertil har bland många andra böcker gett ut ”Historien om IKEA”. Den har sålt bra, fått stor uppmärksamhet och tryckts på tjugotalet språk. Han var också redaktör för Jacob Palmstiernas memoarer Jacobs stege, något som Torekull bland annat berättar i sin bok ”Att dansa med vargar”.

Vad var det som fascinerade dig hos dessa ”vargar”?

– Motståndet! De är alla grandiosa och ett slags lynniga renässanspersoner med den yttersta makten som instrument.

Även om Bertil mötte motstånd i vargarna (två av dem avskedade honom), kunde han samtidigt känna med och se sina motståndare.

– Jag har svårt att se ondska hos människor. Jag såg dem inte bara som

vargar, för att jag hade för mycket empati. Det har jag fått från min mor och hela hennes släkt, som är inpyrd med inlevelse och att göra gott.

Bland livets viktiga insikter nämner Bertil en mer vardaglig händelse som nyligen påverkat honom. Hans ”käreasta”, tillika särbo, genomgick en höftoperation och behövde omvårdnad vid hemkomsten. Lösningen blev att hon under drygt sex veckor flyttade in hos Bertil.

– Det här gav mig en bild av hur det är att vara gammal och ensam samt hur utsatta äldre människor är. Jag flyttade in min arbetsplats från min skrivarstuga för att ständigt vara till hands. Det här blev en uppslukande händelse, ja, ett heltidsjobb som fick mig att tappa tre kilo men samtidigt må väldigt bra; någon behövde mig ju och vi kom varandra mycket nära, säger Bertil.

Av Lotta Solding